

STM023:00/2023
VN/4453/2025

Godkändes av tjänsteutbudsrådet för hälso- och sjukvården vid dess möte den 5 februari 2026

Beslut av tjänsteutbudsrådet

Beslut av tjänsteutbudsrådet för hälso- och sjukvården om kriterierna för odontologisk konstråletomografi undersökning av symptomfri person för att tidigt konstatera infektionsfokus

Tjänsteutbudsrådet för social- och hälsovården beslutar med stöd av 111.2 § i strålsäkerhetslagen (859/2018):

Tillämpningsområde

Detta beslut tillämpas på formulering av en sådan skriftlig motivering som avses i 111.1 § i strålsäkerhetslagen för berättigande av odontologisk konstråle tomografi (nedan även CBCT) undersökning som görs på en symptomfri person som fyllt 18 år för att tidigt konstatera infektionsfokus.

Beslutet gäller undersökningar som görs i samband med hälso- och sjukvård som avses i 1 § i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010), 1 § i Ålands landskapslag om hälso- och sjukvård (2011:114) samt 1 § i lagen om privata hälso- och sjukvårdstjänster (152/1990).

Detta beslut tillämpas inte på undersökningar som ingår i screeningprogram som avses i statsrådets förordning om screening (339/2011) eller i ett sådant medicinskt forskningsprogram som avses i lagen om medicinsk forskning (488/1999), eller medicinsk forskning som avses i lagen om medicintekniska produkter (719/2021) eller i annan lagstiftning.

STM023:00/2023
VN/4453/2025

Kriterier

Tidig diagnostisering av infektionsfokus är inte för sig en tillräcklig motivering för en CBCT undersökning för att tidigt konstatera infektionsfokus hos en symptomfri person.

CBCT undersökning är berättigad för att tidigt konstatera infektionsfokus, när undersökningen behövs som en nödvändig del av tandläkares bedömning av munhälsostatus.

Ikraftträdande

Detta beslut träder i kraft den 1 april 2026 och gäller tills vidare.

Helsingfors den 5 februari 2026.

Ordförande Sirkku Pikkujämsä

Konsultativ tjänsteman Hanna-Mari Jauhonen

Bestämmelsens tillgänglighet

[Detta beslut jämte motivering till det](#) har publicerats på webbplatsen för Tjänsteutbudsrådet för hälso- och sjukvården på <https://palveluvalikoima.fi/sv/kriterier>.

Bilaga Motivering för beslutet

STM023:00/2023
VN/4453/2025

Bilaga

Motiveringar till beslutet

Inledning

Akuta tandrelaterade infektioner orsakar i allmänhet symptom och kan observeras kliniskt. En del av infektionerna kan vara kroniska och inte orsaka några symptom, och de uppdagas inte heller vid en klinisk undersökning av munnen och tandgården. Svåra långvariga sjukdomar samt sjukdomar och behandlingar som försämrar immunförsvaret ökar risken för tandrelaterade allmänna infektioner som kan orsaka problem även i andra organ. För att upptäcka dolda infektioner behövs röntgenundersökningar av tandgården och käkarna.

Bakgrund

Enligt 111 § i den strålsäkerhetslag (859/2018) som trädde i kraft i december 2018 som gäller berättigande av medicinsk exponering av symptomfria personer ska det formuleras en särskild skriftlig motivering när det för tidig diagnos av en sjukdom hos en symptomfri person behövs medicinsk exponering som inte ingår i ett screeningprogram. Motiveringen ska beakta kriterierna för antagning till undersökning framtagna av tjänsteutbudsrådet, och kriterierna gäller även hälso- och sjukvårdstjänster som avses i lagen om privat hälso- och sjukvård. Strålsäkerhetslagen gäller i hela Finland, inklusive Åland. Lagen genomför strålskyddsdirektivet 2013/59/Euratom.

Bakterier från tänderna kan orsaka allvarliga inflammationer. Bakterier från munnen sprids hematogent både vid blodiga ingrepp och från normalt upprätthållande av munhygien. God munhygien bidrar till att förebygga infektioner.

STM023:00/2023
VN/4453/2025

Målsättning

Syftet med dessa kriterier är att dra upp riktlinjer för CBCT undersökning. De föreliggande kriterierna har utarbetats utifrån vetenskaplig evidens för tidig diagnostisering av infektionsfokus hos symptomfria personer.

Normalt är konventionella röntgenundersökningar, såsom intraoral röntgen och panoramaröntgen (OPG), tillräckliga för tidig diagnostisering av infektionsfokus. CBCT är en motiverad metod, när den utgör en nödvändig del av tandläkares bedömning av hälsotillståndet i munnen. Kriterierna gäller personer som fyllt 18 år, eftersom det finns vetenskaplig bevisning för denna åldersgrupp. Tillämpning av kriterierna på personer under 18 år kräver individuell motivering enligt strålsäkerhetslagen innan CBCT undersökningen utförs.

Undersökning av munregionen behövs också i många andra sammanhang.

Tjänsteutbudsrådet för hälso- och sjukvården granskar behovet av utbildning och utfärdar vid behov fler kriterier.